

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/85/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520201210
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7520201210.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom, v spore žalobcov: 1/ P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., P. XXX/XX, 2/ F. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., P. XXX/XX, obaja zast.: JUDr. Alena Zadáková, advokátka, so sídlom v Košiciach, Kováčska 32, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom v Žiline, Hodžova 11, o určenie bezúročnosti a bezpoplakovosti úveru, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalobcom v 1/ a 2/ rade s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa podanou žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 25.02.2020 domáhali určenia, že zmluva o úvere č. XXXXXX zo dňa 11.02.2016 a zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX zo dňa 11.08.2017 sú bezúročné a bez poplatkov.

2. Svoju žalobu odôvodnili tým, že žalovaný si nespĺnil povinnosť skúmať schopnosti spotrebiteľov splácať úver, teda neskúmal bonitu žalobcov. Žalovanému na posúdenie bonity postačoval od žalobcov občiansky preukaz, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku, rodinné prídavky a príjem bol preverovaný cez sociálnu poisťovňu. Takéto posúdenie bonity nie je možné samo o sebe považovať za náležité splnenie povinnosti. Bez toho, aby žalovaný skúmal aj iné aspekty, napr. zadlženosť, úspory, počet vyživovacích povinností, mesačné výdavky žalobcov a pod., nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalobcov potrebnej na posúdenie schopnosti žalobcov splácať úvery. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že žalovaný si nespĺnil povinnosť uloženú mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Je im zrejmé, že v čase uzavretia zmluvy nebol účinný zákon č. 90/2016 Z. z., preto odkazujú na ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. V tomto smere poukázali na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.03.2018 sp. zn. 21Co/148/2017. Pre posúdenie nároku na určenie bezúročnosti vyššie citovanej zmluvy nie je smerodajné aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľov, ale akým spôsobom žalovaný pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Žalovaný pri posúdení úverovej schopnosti žalobcov bol povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu žalobcov, najmä ich príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Za dostatočné sa považujú len také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých bol žalovaný schopný získať objektívny obraz o ich finančnej situácii. V danom prípade žalovaný, či už úmyselne alebo z nedbanlivosti konaním hrubo odporujúcim odbornej starostlivosti, zvýšil ich zadlženosť a preto takéto konanie je možné hodnotiť ako hrubo odporujúce dobrým mravom, aby žalovanému patrila odmena vo forme úrokov. Zo strany žalovaného neskúmaním bonity išlo hazardovanie s finančnými prostriedkami. Následkom nesplnenia povinnosti s odbornou

starostlivosťou posúdiť schopnosť dlžníka splácať úver je strata práva požadovať splatenie úveru jednorazovo v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Citované ustanovenia obsahujú sankciu pre veriteľa, ktorý nekonal s odbornou starostlivosťou, ktorou je vylúčenie možnosti vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Citované ustanovenie predstavuje lex specialis k všeobecnej úprave úverovej zmluvy v § 502 a nasl. Obch. Zákonníka. Účelom tohto ustanovenia je zachovať spotrebiteľovi možnosť splátok aj v prípade nesplácania úveru v lehote splatnosti a to pre porušenie povinnosti veriteľa, ktorý nekonal s odbornou starostlivosťou. Citované ustanovenie ako lex specialis vylučuje použitie ust. § 506 Obchodného zákonníka, ktoré umožňuje veriteľovi predčasne zosplatiť úver a požadovať, aby dlžník vrátil celú dlžnú sumu aj s úrokmi, ak je dlžník v omeškani s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. To znamená, že aj v prípade omeškania dlžníka nedôjde k zosplateniu celého dlhu a dlžníkovi aj pri jeho omeškani zostáva zachovaná možnosť splácať úver v dohodnutých splátkach. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázali na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti M. V.Ó. uvádza: Súdny dvor posudzoval dodržiavanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzatvorením zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odradzujúcu povahu. Dôsledkom podcenenia bonity nie je neplatnosť zmluvy ale neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Neskúmanie bonity je zároveň dôvodom pre nemožnosť predčasného zosplatenia úveru. Záverom poukázali na ust. § 7 ods. 1, ods. 16 písm. a/ a b/, ods. 20 písm. a/, b/, c/ a /d, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 1 Obč. zák. Uzavrel, že v zmluve zo dňa 11.08.2017 je nesprávne uvedená výška RPMN vo výške 11,04%, keďže podľa kalkulačky na výpočet RPMN je vo výške 10,85%.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že čo sa týka zmluvy zo dňa 11.02.2016, ide o úver na bývanie zabezpečený nehnuteľnosťou podľa ust. § 68 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, preto je aplikácia zákona č. 129/2010 Z. z. vylúčená. Mal za to, že pri tejto zmluve žalovaný skúmal bonitu žalobcov s poukazom na ust. § 92a Zákona o bankách, a to dopytom SRBI žalobcov ako aj reportom zo sociálnej poisťovne. Pri zmluve zo dňa 11.08.2017 mal za to, že ide o zmluvu uzavretú na diaľku. Podmienkou poskytnutia tohto úveru bola skutočnosť, že žalobca v 1/ rade splnil kritéria banky na poskytnutie predschváleného limitu a to: a/ klient musel mať v banke poskytnutý úver zabezpečený nehnuteľnosťou, ktorý riadne spláca, b/ klient má akceptovateľný účet pre poskytnutie spotrebného úveru, ktorý nie je v procese zatvárania účtu, c/ klient nemal nepovolený debet v banke za posledné 4 mesiace, d/ aktuálne nemal klient nepovolený debet, sankcie, splátkový kalendár alebo odpisy v banke, e/ klient nemal negatívnu informáciu zo SRBI/NRKI za posledný 1 mesiac, f/ klient nemal aktívnu hypotéku v banke, ktorej ubehol čas 2. splátky (t. zn. 2 splátka neuhradená po splatnosti). Mal za to, že preukázal, že získal dostatočný objektívny obraz o bonite žalobcu v 1/ rade aj napriek tomu, že na úver zo dňa 11.08.2017 sa nevzťahuje posudzovanie bonity podľa § 7 ods. 20 písm. a/ až d/ zákona č. 129/2010 Z. z., nakoľko ide o výnimku podľa ust. § 7 ods. 24 písm. b/ cit. zákona. Napriek tomu bol vykonaný dopyt SRBI žalobcu v 1/ rade. Uzavrel, že v zmluve je RPMN uvedená v správnej výške, navyše žalobcovia namietajú, že zmluve mala byť uvedená nižšia výška RPMN, čo by nespôsobovalo bezúročnosť úveru.

4. Žalobcovia v replike namietali, že z predložených listinných dôkazov, ktoré predložil žalovaný na preukázanie splnenia svojej povinnosti skúmať ich úverovú bonitu vyplýva, že tento sa zamerával len na posúdenie našich príjmov. Takéto posúdenie bonity nie je možné považovať za dostačujúce. Poukázali na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.1.2017, sp. zn. 7Co/126/2016, zo dňa 13.2.2020 sp. zn. 4Co/100/2019. Uviedli ďalej, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX je nesprávne uvedená celková výška úveru. Pri splátke 72,95 € mesačne s počtom splátok 96 majú žalovanému uhradiť sumu 7.003,20 € a nie 7.253,20 €. Nesprávne uvedená celková výška spotrebiteľského úveru má za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný do celkovej výšky úveru zahrnul tiež poplatok vo výške 250,- € za poskytnutie úveru, ktorý je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V tomto smere poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/287/2019 zo dňa 10.3.2020, na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2012 pod sp. zn. 18Co/109/2011, na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.2.2020 sp. zn. 4Co/100/2019.

5. Žalovaný v duplike mal za to, že riadne skúmal bonitu žalobcov. Čo sa týka poplatku mal za to, že nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zmluva o úvere je tzv. „absolútny obchod“. V ust. § 499 ObZ je normované pravidlo, podľa ktorého za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa. Odplata za dojednanie záväzku poskytnúť úver je premietnutím zákonnej úpravy § 499 ObZ, predstavuje preto zrejmu výluku zo spotrebiteľského prieskumu.

6. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 08.04.2021, na ktoré sa neustanovili žalobcovia ani ich právny zástupca, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili a žiadali pojednávať v ich neprítomnosti. Nedostavil sa ani žalovaný, dostavil sa jeho zástupca. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu. Zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že sa pridrižava svojich doterajších písomných podaní. Mal za to, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná. Pri hypotekárnom úvere išlo o úver na refinancovanie predošlého úveru, o čom predložil súdu dôkaz, a to žiadosť o poskytnutie úveru zo dňa 10.02.2016, ktorá to preukazuje. Čo sa týka poplatku, ten bol žalobcom vrátený v súlade s čl. 2.2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ale pri podpise zmluvy ho samozrejme musel zaradiť do výpočtu RPMN. Uzavrel, že preukázal nedôvodnosť žaloby, žiada ju zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

7. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil tento skutkový stav:

8. Medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva o úvere č. XXXXXX dňa 11.02.2016, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcom úver vo výške 24.409,- €, ktorí sa zaviazali splatiť za 21 rokov. Výška anuitnej splátky bola 116,58 €, doba fixácie 3 roky, výška úrokovej sadzby 1,8 % p. a. Zmluva bola zabezpečená záložným právom na nehnuteľný majetok. Strany sporu ďalej uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX zo dňa 11.08.2017 na diaľku prostredníctvom internetbankingu vo výške 5.000,- €, ktorú sa žalobcovia zaviazali splácať v 96 mesačných anuitných splátkach po 72,95 €, termín prvej splátky 21.08.2017, ďalšie splátky splatné 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti 21.07.2025. Poplatok za poskytnutie úveru bol 250,- €, úroková sadzba 8,9 % p. a., RPMN 11,04 % p. a., priemerná hodnota RPMN 13,31 %, celková čiastka 7.253,20 €. Žalobcovia v žalobe namietali, že žalovaný nepostupoval v súlade s ust. § 7 ods. 1, ods. 16 písm. a, b/, ods. 20 písm. a/ až d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, neskúmal ich bonitu a teda si nesplnil povinnosť posúdiť schopnosť splácať spotrebiteľský úver, čo má za následok v zmysle ust. § 11 ods. 2 citovaného zákona bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, tiež je v zmluve nesprávne uvedená výška RPMN, poplatok za poskytnutie úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalovaný s týmito tvrdeniami žalobcov nesúhlasil a mal za to, že postupoval v súlade so zákonom a žiadne povinnosti neporušil.

9. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

10. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy,

ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa. Tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

12. Podľa ust. § 1 ods. 3 písm. a/ o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom nie je hypotekárny úver a komunálny úver podľa osobitného predpisu. 1aa)

13. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa ust. § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

16. Podľa ust. § 7 ods. 16 písm. a/ a písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov a s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

17. Podľa ust. § 7 ods. 17 písm. a/ a písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a/ ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a banky,

zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

18. Podľa ust. § 7 ods. 18 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

19. Podľa ust. § 7 ods. 20 písm. a/ až d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky čistý príjem spotrebiteľa, náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, výška splátky spotrebiteľského úveru a peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

20. Podľa ust. § 7 ods. 24 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ustanovenia odsekov 19 až 23 sa nevzťahujú na spotrebiteľský úver, ktorého výška je určená vopred bez aktívnej účasti spotrebiteľa a na základe historických údajov o finančnej situácii spotrebiteľa získaných z interných zdrojov veriteľa o platobných operáciách, ktoré je možné doplniť o ďalšie informácie z interných zdrojov alebo externých zdrojov.

21. Podľa ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

22. Podľa ust. § 68 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách hypotekárny úver je úver s lehotou splatnosti najmenej štyri roky a najviac 30 rokov zabezpečený záložným právom k tuzemskej nehnuteľnosti, a to aj rozostavanej, ktorý je financovaný, ak tento zákon neustanovuje inak, najmenej vo výške 90 % prostredníctvom vydávania a predaja hypotekárnych záložných listov hypotekárnou bankou podľa osobitného predpisu ktorý poskytuje hypotekárna banka na tieto účely:

a/ nadobudnutie tuzemskej nehnuteľnosti alebo jej časti,

b/ výstavbu alebo zmenu dokončených stavieb,

c/ údržbu tuzemských nehnuteľností alebo

d/ splatenie poskytnutého úveru použitého na účely podľa písmen a) až c), ktorý je hypotekárnym úverom,

e/ splatenie poskytnutého úveru použitého na účely podľa písmen a) až c), ktorý nie je hypotekárnym úverom.

23. Podľa ust. § 92a ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách banky a pobočky zahraničných bánk si na účely prípravy, uzatvárania a vykonávania obchodov s klientmi a na účely zdokumentovania činnosti bánk a pobočiek zahraničných bánk môžu s použitím automatizovaných alebo neautomatizovaných prostriedkov vytvoriť spoločný register bankových informácií (ďalej len „spoločný bankový register“), prostredníctvom ktorého sú banky a pobočky zahraničných bánk oprávnené len za podmienok ustanovených týmto zákonom a osobitným zákonom 37) navzájom si so súhlasom klienta podľa § 91 ods. 1 bezplatne alebo za úhradu vecných nákladov sprístupniť a poskytovať údaje o úveroch a bankových zárukách poskytnutých svojim klientom, údaje o požadovaných úveroch a bankových zárukách, ak o ne klienti preukázateľne požiadali, údaje o týchto klientoch v rozsahu podľa 93a ods. 1 písm. a) bodov 1 až 3, údaje o svojich pohľadávkach a o zabezpečení svojich pohľadávok proti klientom z poskytnutých úverov a bankových záruk, údaje o splácaní záväzkov klientov z poskytnutých úverov a bankových záruk a údaje o bonite a dôveryhodnosti klientov z hľadiska splácania ich záväzkov z poskytnutých úverov a bankových záruk.

24. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v prejednávanej veci vznikol záväzok žalobcov zo zmluvy o úvere zo dňa 11.02.2016 uzatvorenej podľa ust. § 68 zákona č. 483/2001 Z. z.

o bankách a jedná sa o hypotekárny úver. Ak však ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský podľa ust. § 52 a nasl. Obč. zák. Súčasne sa ale nejedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, a to s poukazom na ust. § 1 ods. 3 písm. a/ citovaného zákona. Pri zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.08.2017 žalobca v 1/ rade a žalovaný uzavreli zmluvu spotrebiteľskú v zmysle usz. § 52 a nasl. Obč. zák. a tiež sa jedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

25. Žalobcovia sa domáhajú určenia zmlúv za bezúročné a bez poplatkov. Pri zmluve zo dňa 11.02.2016 mali za to, že je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. s tým, že žalovaný neskúmal ich bonitu. Súd sa s ich názorom nestotožňuje. Žalovaný preukázal, že pri tejto hypotekárnej zmluve postupoval v súlade so zákonom, skúmal bonitu žalobcov (§ 92a zákona o bankách), čo preukázal výstupom z bankového registra (dopyt SRBI žalobcov) a tiež dobytým v Sociálnej poisťovni. Zo žiadosti o poskytnutie úveru zo dňa 10.02.2016 tiež vyplýva, že žalovaný skúmal základné údaje o žalobcoch, o ich rodinnom stave, počte detí, údaje o príjmoch, type bývania, vzdelaní, o zamestnávateľovi, pričom žalobcovia vyhlásili, že poskytli banke pravdivé informácie. Z tejto žiadosti tiež jasne vyplýva, že žalobcovia súhlasili s overovaním ich ekonomickej situácie v súvislosti s predmetom tejto žiadosti. Nemožno preto uzavrieť, že žalovaný postupoval v rozpore s ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. Na túto zmluvu pritom nemožno aplikovať povinnosti v zmysle ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z. z.

26. Pri zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.08.2017 má súd za to, že žalovaný preukázal, že skúmal bonitu žalobcu v 1/ rade, pričom postupoval nad rámec toho, čo mu zákon ukladal, a to s poukazom na ust. § 7 ods. 24 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z., preto nemusel postupovať podľa ust. § 7 ods. 20 písm. a/ až d/ cit. zákona. Podmienkou poskytnutia tohto úveru bola skutočnosť, že žalobca v 1/ rade splnil kritéria banky na poskytnutie predschváleného limitu, ktoré jasne žalovaný rozpísal vo vyjadrení k žalobe (bod 3 odôvodnenia), na ktoré súd odkazuje. Všetky podmienky banky boli splnené, preto banka žalobcovi v 1/ rade poskytla možnosť uzavretia úveru, ktorú žalobca v 1/ rade využil. Napriek tomu žalovaný overoval bonitu žalobcu v 1/ rade dopytom v bankovom registri informácií SRBI. Bonita žalobcu v 1/ rade tak bola overená, preto žalovaný postupoval s odbornou starostlivosťou a posúdil schopnosť žalobcu v 1/ rade splácať spotrebiteľský úver tak, ako to predpokladá ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Tu treba zdôrazniť aj to, že žalovaný je bankou etablovanou na trhu, pričom dohľad nad ňou vykonáva Národná banka Slovenska, teda nejde o žiaden nebankový (pochybny) subjekt.

27. Súd poukazuje aj na ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého je hrubým porušením povinnosti veriteľa jeho nečinnosť spočívajúca v nezisťovaní údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42. Podľa názoru súdu žalovaný hrubo neporušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalobcov pri zmluve zo dňa 11.02.2016 a žalobcu v 1/ rade pri zmluve zo dňa 11.08.2017, práve naopak, dostatočne hodnoverne preukázal, aké úkony uskutočnil pred uzatvorením zmlúv. Pri ich posudzovaní postupoval ešte prísnejšie ako to predpokladal zákon. Tu sa žiada zdôrazniť, že aj samotným spotrebiteľom vyplývajú z ustanovenia § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. povinnosti, a to poskytnúť veriteľovi úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti splácať spotrebiteľský úver. Súd má za to, že žalobcovia žalovanému poskytli všetky požadované údaje a žalovaný na základe týchto údajov (a ďalších) overil bonitu žalobcov, ich schopnosť splácať úver a na základe výstupov z registra ponúkol žalobcom úver, ktorý žalobcovia prijali a potvrdili to svojim podpisom a napokon úver aj riadne (vy)čerpali. To isté platí pri úvere zo dňa 11.08.2017, ktorý sa týka len žalobcu v 1/ rade.

28. Žalobca v 1/ rade tiež namietal, že v zmluve zo dňa 11.08.2017 je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa a tiež, že poplatok za poskytnutie úveru v tejto zmluve je neprijateľná zmluvná podmienka.

29. Čo sa týka výšky RPMN 11,04 %, v zmluve je uvedená výška mesačnej splátky 72,95 €, aj počet splátok 96, poplatok za poskytnutie úveru 250,- €. V zmluve bol tiež uvedený predpoklad výpočtu RPMN, z ktorého jasne vyplýva, čo žalovaný do výpočtu RPMN zarátal a to výšku anuitnej splátky, počet splátok a poplatok za poskytnutie úveru. Celková čiastka bola 7.253,20 € ($72,95 * 96 + 250$ €) a zahrňovala všetky premenné pri výpočte RPMN. V zmysle uvedeného je preto súd toho názoru, že v zmluve je uvedená RPMN v správnej výške. Súd je tiež toho názoru, že poplatok za poskytnutie úveru nie je

neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže bol riadne v zmluve dohodnutý, uvedený priamo v zmluve a predstavuje odplatu za poskytnutie úveru, ktorý žalovaný ako veriteľ poskytujúci úvery za odplatu môže požadovať. Tiež bol zarátaný do výpočtu RPMN a navyše podľa žalovaného bol aj žalobcovi v 1/ rade vrátený v plnej výške v súlade s bodom 2.2. zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

30. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd preto žalobu žalobcov ako nedôvodnú zamietol.

31. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobcovia boli v konaní neúspešní, preto nemajú nárok na náhradu trov konania. Naproti tomu žalovaný bol v konaní plne úspešný, preto má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalobcom v 1/ a 2/ rade. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).